

Bærum kommune
Postboks 700
1304 SANDVIKA

Saksbehandler, innvalgstelefon
Erland Ottersen, 22003574

Vedtak i klagesak - Bærum - gnr 19 bnr 122 - Bjerkelundsveien 67 B - behandlingsgebyr i byggesak - tilbygg garasje

Vi viser til kommunens oversendelse datert 23.04.2019.

Kommunens vedtak av 25.02.2019 stadfestes. Klagen har ikke ført frem.

Sakens bakgrunn

Saken gjelder søknad fra tiltakshaver Gard Petter Asp om reduksjon av byggesaksgebyr ilagt i forbindelse med rammetillatelse av 21.01.2019.

Bærum kommune avsto søknaden den 25.02.2019.

Vedtaket ble påklaget av tiltakshaver i e-post datert 11.03.2019. Klager anfører i hovedsak at behandlingstiden har overskredet 12 uker, og at han derfor har krav på at gebyret bortfaller.

Bærum kommune tok ikke klagen til følge i oversendelsen til Fylkesmannen den 23.04.2019.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har delegert myndigheten etter plan- og bygningsloven(pbl.) § 1-9 som klageinstans til Fylkesmannen.

Fylkesmannen forutsetter at partene er kjent med sakens dokumenter og gir derfor ikke ytterligere saksreferat.

Fylkesmannen ser slik på saken

Saken gjelder klage på avslag på søknad om reduksjon/bortfall av byggesaksgebyr. Gebyret ble ilagt i forbindelse med rammetillatelse av 21.01.2019 med hjemmel i gebyrregulativ for Bærum kommune 2019 § 17 og § 25, og lyder på kr 27 900,-. Gebyrregulativet er vedtatt med hjemmel i pbl. § 33-1. Fylkesmannen kan ikke se at det i utgangspunktet er noe feil ved kommunens ileggelse og beregning

av byggesaksgebyr. Dette synes heller ikke å være anført fra klager, som derimot gjør gjeldende at gebyret må reduseres som følge av lang saksbehandlingstid.

Byggesaksforskriften (SAK10) § 7-6 har regler for gebyrbortfall ved fristoverskridelser. Bestemmelsen lyder slik:

«Ved overskridelse av tidsfristene i § 7-4 bokstav a og plan- og bygningsloven § 21-7 første og fjerde ledd skal kommunen tilbakebetale tiltakshaver 25 % av det totale gebyret for hver påbegynt uke tidsfristen overskrides. Bestemmelsen gjelder ikke dersom det er avtalt særskilte frister eller kommunen har forlenget fristen etter § 7-3. I slike tilfeller inntreer virkninger av fristoverskridelse fra det tidspunkt den avtalte eller forlengede frist overskrides.»

Av pbl. § 21-7 første ledd fremgår det at søknad om tillatelse etter § 20-2 skal avgjøres av kommunen innen 12 uker etter at «fullstendig søknad foreligger». En søknad er fullstendig når den gir de opplysninger som er «nødvendige for at kommunen skal kunne gi tillatelse til tiltaket», jf. pbl. § 21-2 første ledd.

I denne saken har kommunen gjort gjeldende at søknaden først var fullstendig ved siste komplettering 18.01.2019, registrert hos kommunen 21.01.2019. Fylkesmannen kan ikke se at dette er feil. Det vises til at det først var ved siste komplettering at korrekte arealtall for BYA ble oversendt. Dette er opplysninger som er nødvendige for at kommunen skal kunne gi tillatelse til tiltaket etter § 21-2 første ledd, jf. SAK10 § 5-4 bokstav d. Fristen etter § 21-7 begynte dermed først å løpe ved siste komplettering, noe som innebærer at saksbehandlingstiden på 12 uker ikke er overskredet. Det er da ikke grunnlag for gebyrreduksjon etter SAK10 § 7-6.

Foranlediget av klagers henvisning til rundskriv H-13/04 bemerker Fylkesmannen at vi er enig i at tid som brukes til å vurdere om søknaden er klar til å behandles må regnes med i fristen på 12 uker. Dette forutsetter imidlertid at fristen har begynt å løpe, med andre ord at søknaden viste seg å være fullstendig.

Selv om reglene i SAK10 § 7-6 innebærer krav på gebyrreduksjon kan gebyr likevel måtte nedsettes på annet grunnlag. De fleste gebyrregulativ inneholder bestemmelser som gir grunnlag for gebyrnedsettelse ved «åpenbar urimelighet» eller lignende formuleringer. Når det gjelder gebyrregulativet til Bærum kommune fastsettes følgende i § 6 første ledd:

«Hvis gebyret anses å bli åpenbart urimelig i forhold til de kostnadene kommunen har hatt med saken, kan det av eget tiltak eller på anmodning fastsette et passende gebyr. Ved rimelighetsvurderingen tas utgangspunkt i at gebyret skal gjenspeile gjennomsnittlige kostnader for behandling av sammenlignbare saker.»

Det kan muligens stilles spørsmål ved om alle gebyrregulativ må inneholde en sikkerhetsventil som kan avhjelpe situasjonene hvor forskriftene gir uheldige og eventuelt ulovlige utslag, se eksempelvis SOM-2015-947. Hvis en anser dette som en forutsetning kan det også spørres i hvilken grad denne kan begrenses til kun å gjelde selvkost. Fylkesmannen har imidlertid ikke funnet grunn til å ta stilling til dette da vi finner at gebyret i denne saken ikke er «åpenbart urimelig» selv om rimelighetsvurderingen ikke begrenses til selvkost.

Slik vi oppfatter klager anføres ikke at gebyret er i strid med selvkost. Fylkesmannen bemerker uansett at det på bakgrunn av sakens dokumenter fremstår som lite sannsynlig at gebyret på kr

27 900,- overstiger kommunens kostnader i denne saken, og enda mindre at det foreligger et vesentlig avvik. Det som eventuelt kan tale for at gebyret er åpenbart urimelig er da tiden kommunen har brukt på å etterlyse den manglende dokumentasjonen.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har uttalt at ordlyden «åpenbart urimelig» i et gebyrregulativ kan åpne for gebyrreduksjon i spesielle tilfeller, selv om gebyret ikke strider mot «selvkostprinsippet» som følger av pbl. § 33-1. Departementet uttaler imidlertid at terskelen for gebyrreduksjon i slike tilfeller må være høy, og at kommunen selv er nærmest til å bestemme hvilke tilfeller dette kan omfatte. Departementet skriver videre:

«Departementet mener at kommunens tidsbruk i seg selv ikke er nok til å konstatere at et gebyr skal anses for å være 'åpenbart urimelig'. Som påpekt av Oslo kommune har det siden 2003 vært egne regler om gebyrbortfall ved kommunens fristoversittelse i plan- og bygningslovgivningen. Når det i dag er gitt egne regler om gebyrbortfall ved fristoversittelse, er departementet enig med kommunen i at det først og fremst i saker uten tidsfrist eller der brudd på saksbehandlingsfrist ikke automatisk innebærer gebyrbortfall, kan være grunn til å trekke inn kommunens tidsbruk i vurderingen av om et gebyr er åpenbart urimelig.»

Selv om det ikke hadde begynt å løpe noen saksbehandlingsfrist i denne saken, følger det av departementets uttalelse at lang saksbehandlingstid kan føre til gebyrbortfall. Det skal imidlertid mye til for at det er et forhold som gjør at gebyret kan anses som «åpenbart urimelig».

I denne saken ble søknad om rammetillatelse først innsendt 07.05.2018. Brev fra kommunen om behov for ytterligere dokumentasjon er datert 25.06.2018, altså syv uker senere. Fylkesmannen kan ikke se at denne tidsbruken isolert sett er kritikkverdig.

Ytterligere dokumentasjon ble så sendt kommunen i e-poster av 16.10.2018 og 17.10.2018. Den 16.01.2019 ble søker gjort oppmerksom på at det fremdeles var behov for ytterligere dokumentasjon. Fylkesmannen vurderer at kommunens tidsbruk på dette punkt, ca. 15 uker, vanskelig kan sies å være i samsvar lovens forutsetninger, og er enig med klager i at behovet for dokumentasjon burde blitt kommunisert på et langt tidligere tidspunkt. Vi finner likevel at tidsbruken ikke medfører at ileggelse av fullt gebyr er «åpenbart» urimelig. Det er i den forbindelse lagt vekt på at ordlyden angir en høy terskel, og at det skal mye til før lang saksbehandlingstid kan medføre gebyrbortfall utenfor SAK10 tilfellene. For øvrig kan det vises til Fylkesmannens vedtak i sak 2017/27245 og 2017/35379 der tidsforløp på henholdsvis 15 og 20 uker fra innsendt søknad til anmodning om tilleggsdokumentasjon ikke innebar at fullt gebyr var åpenbart urimelig.

Etter dette kan ileggelse av fullt gebyr ikke anses som «åpenbart urimelig» etter gebyrregulativet § 6.

Klagers anførsler har ikke ført frem, og kommunens vedtak blir stående uendret.

Konklusjon

Kommunens vedtak av 25.02.2019 stadfestes. Klagen har ikke ført frem.

Vedtaket er fattet med hjemmel i pbl. § 1-9 og forvaltningsloven § 34.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages videre, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Med hilsen

Odd Meldal
seksjonssjef

Erland Ottersen
seniorrådgiver

Saksbehandlers telefontid: mandag kl. 12.00 - 14.00 og onsdag - fredag kl. 12.00 - 14.00

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Gard Petter Asp